

Резніченко Семен Васильович
к.ю.н., професор, професор кафедри цивільно-правових дисциплін Одеського державного
університету внутрішніх справ

ДИПЛОМНА (МАГІСТЕРСЬКА) РОБОТА ЯК СКЛADOVA ПІДГОТОВКИ МАГІСТРА

Виконання дипломних (магістерських) робіт є завершальним етапом навчання студентів за відповідною програмою підготовки і має на меті систематизацію, закріплення і розширення теоретичних знань, умінь і навичок, визначення можливості їх практичного застосування в рішенні професійних завдань. Виконання і захист магістерської роботи є формою державної атестації випускників. Магістерська робота – це самостійна індивідуальна кваліфікаційна робота, з елементами дослідництва та інновацій, яка є підсумком теоретичної та практичної підготовки в рамках нормативної та вибіркової складової освітньо-професійної програми підготовки магістрів. Вона є формою контролю набутих студентом або слухачем магістратури у процесі навчання інтегрованих умінь, знань, навичок, які необхідні для виконання професійних обов'язків. Питання про доцільність підготовки та захисту таких робіт не повинно стояти. Хоча Закон України «Про вищу освіту» прямо не передбачає цю форму державної атестації випускників, у розділі 2 с. 5 п. 5 зазначено, що освітньонаукова програма магістра обов'язково включає дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 %. Крім цього у прикінцевих положеннях Закону України «Про вищу освіту» законодавець зобов'язує внести зміни до таких законодавчих актів України серед яких визначається, що «вчений – це фізична особа (громадянин України, іноземець або особа без громадянства), яка має вищу освіту ступеня магістра та проводить фундаментальні та (або) прикладні наукові дослідження і отримує наукові та (або) науково-технічні результати». Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» акцептував ці зміни у ст. 1, де крім цього визначення дає також наступні поняття: – наукова робота – це дослідження з метою одержання наукового результату; – науковий результат – нове знання, одержане в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень та зафіксоване на

носіях наукової інформації у формі звіту, наукової праці, наукової доповіді, наукового повідомлення про науково-дослідну роботу, монографічного дослідження, наукового відкриття тощо; – суб'єктами наукової і науково-технічної діяльності є: вчені (тобто і магістри), наукові працівники, науково-педагогічні працівники, а також наукові установи, наукові організації, вищі навчальні заклади, громадські організації у науковій та науково-технічній діяльності (далі – громадські наукові організації). Отже, якщо законодавець ідентифікує магістра як суб'єкта наукової і науково-технічної діяльності – вченого, котрий повинен проводити фундаментальні або прикладні наукові дослідження і вони повинні бути зафіксовані на носіях наукової інформації, то без підготовки та захисту магістерської роботи це неможливо. Роботодавець, до якого звернеться магістр, не побачивши у дипломі відмітки про виконання відповідної роботи, не зможе прийняти об'єктивне рішення щодо прийняття його на роботу на відповідну посаду.